

SÜG-Press

14. november 2017

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 551

KOLMAPÄEVAST LAUPÄEVANI

- K 15.11 13.00 MK Tulevikukompass
Spordihoones
14.00 Juhtkonna koosolek
15.00 Tehnikanõukogu koosolek
- N 16.11 Huvijuhtide õppereis Põlva
16.00 Väarikate Ülikool
18.30 Ö-Ülikool
- R 17.11 Huvijuhtide õppereis Põlva
Kodutütarde omaloomingupäev
Orissaares
19.00 100.lennu kabaree
Lõpuetendus
Mudilaskoori laululaager
- L 18.11 Informaatikaolümpiaadi eelvoor
P 19.11
- E 20.11 9.45 PK klassivanemate koosolek
10.45 G klassivanemate koosolek
13.00 Direktsiooni koosolek
Alklasside sisespordinädal
20.-24. nov
- T 21.11 16.00 Õpilasesinduse koosolek
16.00 Kadri-Mardi võrkpalliturniir
gümnaasiumile
- K 22.11 16.00 Nõukoja koosolek
- N 23.11 Noorsootöö tunnustusüritus
Valjalas
- R 24.11 Alklasside I trimestri aktus
Oskuste päev 7.-9. kl Kuressaare
Ametikoolis
Mudilaskoori laululaager
I trimestri lõpp
Üleriigiline B.Alveri konkurs
Tähetund Jõgeval
17.00 SÜGi kodutütarde
rühmalaager
- L 25.11 Üleriigiline B.Alveri konkurs
Tähetund Jõgeval
SÜGi kodutütarde rühmalaager

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 15.11 Enn Laanemäe. Teadus, sport ja meditsiin
- N 16.11 Direktsiooni info
- R 17.11 Madli Mikli. Tarkvara arendusest ametikoolis

- E 20.11 Viljar Aro
- T 21.11 Katrin Rosin. Lugemisega metsa poole
- K 22.11 Henrik Pihl. Programmeerimine koolis
- N 23.11 Direktsiooni info
- R 24.11 Anne Teigamägi. Uued ideed Räpinast

TÄNU TEGIJALE!

Loodusainete ainekomisjon — toreda puhkereedepärastlõuna korraldamise eest.

Jaanika Kask, Irena Sink, Aili Jung, Merle Prii, Marit Kikas, Merje Oopkaup, Inge Vahter, Raili Tamm, Merike Kuldsaar, Indrek Peil, Aarne Loorpuu, Marek Schapel, Diana Õun, Andreas Noor, õpilasesindus ja teadusteatri õpilased — koolidevahelise võistlusmängu Koolivikker korraldamisel abiks olemise eest.

Sörel Haller, Garel Muul, Anna-Maria Siild, Kristiina Vesikimeister, Arne Loorpuu, Raili Tamm — teadusteatri etenduste läbiviimise eest Koolivikril teispäeval ja HEV klassidele kolmapäeval.

Brita Laht, Emilia Rozenkron, Arne Loorpuu, Raili Tamm — väga hea esinemise eest Eesti Koolide Teadusteatri festivalil.

Inge Vahter, Arne Loorpuu, Raili Tamm — õpilaste juhendamise eest loodusteaduste olümpiaadi piirkonnavooruks.

MINU KILIMANJARO

Janika Vaikjärv on sellest „igäihe Everestist“ kirjutanud tõeliselt harva ja mõtlemapaneva loo. Oli minulgi kunagi soov see ronimine teoks teha, aga nüüd saan tema raamatu abil vähemasti kõigile, kes eesmärkidest puudust tunnevad, Aafrika kõrgeima tipu vallutamist soovitada. 5895-meetrine Uhuru Peak e Vabaduse tipp on igale enam-vähem tervele inimesele jõukohane. Valida saab raja raskust, tasuks on aga kõigile maailma ilusaim päikesetõus. Lisaks usub kohalik tsaga suguha-

ru, et kui oled Aafrika katusel käinud, täitub sinu unistus.

Raamatu iga peatükk algab autori teemakohase luuletusega — näiteks:

Hindan teid, kes te julgete teha hetkeotsuseid, mis muudavad elu.

Mõtlemata, kas sellele järgnemas õnn või pikk piinarikas valu.

Ja lõpust leiab ka konkreetsed näpunäited: millal minna, milliste rahaliste väljaminekutega arvestada, kuidas riietuda, mida karta jpm. Ja muide, autori juhtimisel tehti 26. novembril 2006 ka üks omalaadne rekord — Kilimanjaro kõrgeimasse tippu jõudis korraga 37 eestlast (ka meile tuntud-teada Vahur Kersna). Nii palju ühest rahvusest inimesi ei olnud seda kunagi varem teinud. Mõni nädal tagasi Iirimaal käies seda raamatut lennukis lugedes sain teada, et just iirlased olid paar aastat hiljem selle rekordi ületanud — neid oli 87.

Eriti meeldivad mulle raamatusse pikitud ohtrad elufilosoofilised mõtisklused, mis aitavad ka ronimisvaba elu elada:

Meie suurimad vaenlased on otsustusvõimetus, kõhklus ja hirm, millest tuleb üle saada ... Hirm ei ole midagi muud kui vaimne seisund. Seda seisundit aga saab valitseda ja kontrollida. Loodus on andnud inimesele absoluutse kontrolli vaid ühe asja üle: valida ise oma mõte. Kõik, mida loome või oleme loonud, saab alguse mõttest. Järelikult saab ka oma hirne hoida mõtte abil kontrolli all ... (lk. 189). Aga loe ise.

Ja veel:

... meie unistuste täitumisel ei ole vanusepiiri ... Meie unistused ja nende täitumine on nagu mäetippu jõudmine. Me võimegi vaatlema ja unistama jääda, kuid teada saame ja vastuse leiame alles siis, kui minema hakkame ... Tagasilöögid on suurepärase õppimisvõimalus ... Plaan, igapäevast tegevust ja harjumusi ei saa hinnata üksikestest lahust ... Kõige raskem on teada saada seda, mida kõige rohkem soovime, muidu oleks see meil juba käes ...

Ja minu loo lõpetuseks raamatu autori sõnadega (lk. 164):

Levinud on arusaam, et igaüks on vaid enda eest väljas ning meie edu ja unistuste täitumine sõltub vaid meist endast. Sel viisil mõtlemine toidab meeleheidet ... Kui aga reaalselt mõelda, ei ole siiski keegi päris üksinda. Igal sammul oleme kohanud inimesi, kes on meid kaitsnud ja õpeta-

nud. Ja olenemata individualistlikust vaimust ei ole mitte keegi päris üksinda hakkama saanud. ... ning ka riimitult:

Kas põhimõtetega on elada kergem või raskem. Ärge enda mõtetel, paisunud egol, piinata laskem.

Julgege loobuda, kaotada, vahel ka alla anda.

Kergem on edasi elada, kui vähem kaasas on kanda.

Loe inspiratsiooniraamatuid, unista suurelt ja ära kardada püüelda oma eesmärkide poole.

Viljar Aro, koolijuht

KIRJANIKE TUUR

Käisime teisipäeval, 7. novembril klassiga Kuresaare linnaraamatukogus kohtumas kirjanike Eva Koffi, Tarmo Tederi, Urmas Vadi ja Jan Kausiga. Nad käisid tutvustamas oma sel aastal ilmunud romaane kui ka rääkimas oma kirjanikuteest üleüldiselt.

Kõigepealt kõneles Jan Kaus. Ma olin tema nime varem kuulnud, kuid polnud tema loominguga tuttav. Mulle tundus tema stiil väga huvitav ja põnev. Lisaks meeldis mulle see, et ta esitas oma raamatu katkendeid ette väga ilmekalt ja näitlejameisterlikult. Tema oli ka kõige varnam publiku küsimustele vastama.

Järgmine oli Urmas Vadi. Teda ma teadsin tänu Vikerraadiotele, kus ta tihti saateid teeb. Vadi romaan tundus tutvustuse põhjal ka üks põnevamaid ja selline, mida tahaks lugeda. Kui kohtumise lõpus küsiti tema arvamust Kaur Kenderi kirikuksla teose kohta, meeldis mulle see, et ta ütles, et ta astus välja mitte selle raamatu eest, vaid põhimõtte pärast. Igahel peaks olema võimalus kirjutada seda, mida ta tahab.

Eva Koff rääkis kõige pikemalt oma eluloost. Mind üllatas see, et ta töötab poole kohaga prantsuse keele õpetajana. Minu arvates on see väga lahe, kui kirjanik töötab lisaks kirjutamisele veel mõnel muul töökohal. Tema romaan tundus ka kõige loetavam, sest raamatu sisuks oli kolme erineva põlvkonna naise elu noorena. Teoses ei paistnud olevat ka mingeid eriskummalisi mõtteid, nagu näiteks kahe eelneva autori raamatutes.

Viiimane tutvustaja oli Tarmo Teder. Öeldi, et ta on saarlane, aga mina kuulsin temast esimest korda. Tema teos kõneles nõukaaajast. Oleks huvitav lugeda sellest ajast, kuid kirjanikuna

avaldas ta mulle kõige vähem muljet. Tederi ettekanne oli kõige vähem huvitav ja ta ei rääkinud nii palju kaasa kui teised kirjanikud.

Mulle meeldis kohtumine kirjanikega väga ja see kindlasti avardas minu silmaringi ning sellisele üritusele lähaksin kindlasti tulevikus veel.

Kadi Riin Tanila, 12.B

PRESIDENTITURNIIR 2017

Reedel, 3. novembril toimus Kuressaare Gümnaasiumis Presidenditurniir. Üritus kujutab endast väitlusturniiri, mis on mõeldud algajatele koolinoortele, kes selle alaga varasemalt tegelenud ei ole. Tegemist oli Saaremaa eelvooriga, millest võttis osa 12 kolmeliikmelist meeskonda, kellest vabariiklikule turniirile edasi kutsuti 8 parimat. Meie koolist osales neli tiimi ning kaks neist pääsesid ka lõppvõistlusele. Väitluse teema üle „Poliitilised kampaaniad koolides peaks olema keelatud” ja võistkondadel oli võimalus tutvustada nii enda jaatuse kui eituse seisukohti antud probleemni kohta. Pika päeva jooksul leidsid aset 3 erinevat vooru ning finaali, millest kõigis jagati noortele juba kogunud väitlejate poolt tagasisidet ja õpetussõnu. Tegemist oli igati lõbusa ja kogemusterikka päevaga. Järgnevalt osalejate muljed:

„Enda esimeselt väitluselt sain tohutult hea kogemuse ja palju positiivseid emotsioone. Väitluspisik on mind igatahes nakatanud. Kindlasti soovitan kõigil väitlemist proovida.” — Kätlin Ardel, 10. B

„Väitlusvõistluselt Start sain väga palju positiivseid emotsioone. Sain ise kogeda, kuidas väitlemine käib. Esimene voor oli natuke hirmutav, aga peale kolmandat mõtlesin, et neljas voor võiks ka olla. Sain uusi tutvavaid. Väitluse vaheaegadel oli tore vestelda uute ja huvitavate inimestega.” — Viivika Vassar, 10. B

„Kuigi kohalolek kestis minu jaoks ainult 1 tund ja 45 minutit, oli see vägagi mahukas. Sain osa võtta esimesest voorust ja olin esimene eitaja ning kuigi närv oli sees ja peast kadus pool teksti õhku, sain ikka kaaslastelt abi. Ei kahetse midagi ja nüüd tean, kuidas väitlused toimuvad.” — Hannabel Noor, 10. A

„Mina sain seal väga hea kogemuse, see andis mulle esinemisjulgest juurde ja oli üldse väga tore üritus.” — Joosep Leemet, 10. C

„Start-turniir oli minu jaoks meeletu kogemus. Ma sain avaldada enda arvamust ja ületada oma närvi. Kui keegi minult küsis, kas minna või mitte, oleks minu kindel vastus jah, sest see melu, seltskond ja kogemus on seda 6h väärt.

Pärast väitlust tundsin end palju enese-kindlamalt. Nüüd oskan enda eest vaidlustes seista ja teiste argumentid ümber lükata.” — Melani Koov, 10. B

„Väitlus oli väga lõbus ja vahva. Alguses oli küll närv sees, kuid kui esimesed sõnad välja öeldud olid, kadus ka hirm. Mida lõpupoole, seda julgemaks ning võitlushimulisemaks ma muutusin. Kindlasti soovitaksin ka teistel sinna minna.” — Lisanna-Lee Leiman, 10. A

„Väitlusturniir on ülihe ja soovitaksin seda kõigile! Annab palju kogemust.” — Elo Rosenfeld, 10. A

„See oli väga hea kogemus ning soovitan kõigil sellest osa võtta.” — Gertrud Leiten, 10. A

„Üritus oli väga lahe. Sain toreid kogemuse ja soovitan seda kõigile.” — Uku Pokk, 10. A

Liisa Õunpuu, 10.A

BRIDŽ

Kolmapäeval tehti algust järjekordse bridžihooajaga. Nimelt toimus kooli meistrivõistluste I etapp. Avaetapi võitsid tõusvad bridžitähed Kristin Himmist ja Kristiina Veskimeister 11.c klassist. Teise koha saavutasid tuntud tegijad Karel Äär ja Kristo Püüding 12. c klassist ning kolmanda koha võitsid mitte vähem tuntud Mari Tiitson (12.b) ja Triinu Jakson (11.c).

Eraldi tahaks ära märkida õpilased, kellel jagus julgust tulla oma elu

kõige esimesele bridžiturniirile (elulooaramatu jaoks jätkem meelde kuupäev 8. november): Vootele Mets, Andres Sui, Andre Koppel (kõik 9.b), Helen Tšernobrovkin, Jane Õunaid (mõlemad 10.c).

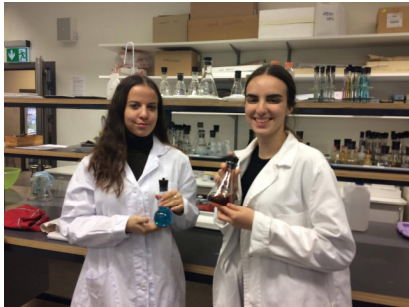
Karel Äär ja Kristo Püüding osalesid ka Läti lahtistel juunioride meistrivõistlustel Drivas, kus saavutasid eelturniiril kuuekümne paari seas 56%-lise tulemusega 19. koha. Kõva sõna.

Arne Loorpuu

Eesti IV Koolide Teadusteatri festival

Viljandi Gümnaasiumis neljandat korda toimunud kooliteatri festivali teemaks oli sel aastal: „Elu on ohtlik — elagu ohutus!“. Saaremaa Ühisgümnaasiumi teadusteater Krempel saabus festivalile koosseisus Brita Laht ja Emilia Rozenkron 12. b klassist, juhaendajateks Raili Tamm ning Arne Loorpuu. Festivali põhiline eesmärk ei ole mitte võistelda, vaid omandada ja vahetada kogemusi, näha uusi katseid ja saada uusi ideid. Kümne kooli trupid esitasid igaüks paarikümneminutilise kava, mida publik vaimustunult vaatas ja mille kohta žürii rangelt tagasisidet andis. Trupid olid erinevad: ühe trupi moodustasid põhikooli kuenda ja seitsmenda klassi õpilased, teise trupi moodustasid õpilased, kelle emakeeleks on vene keel, kohalik gümnaasiumi pani välja kaks võistkonda, ja muidugi koolid, kes külastavad festivali aastast aastasse nagu näiteks SÜG ja Karksi-Nuia August Kitzbergi Gümnaasium. Meelde jäi ka Mooste mõisakooli teadusteater. Etendus ise sisaldasid erinevaid katseid ja nende selgitusi. Oli põmakaid ja tossu ning värve; säravaid dialooge ning kõrget näitlejameisterlikkust; suuri egosid ja meeskonnatööd (naiskonnatööd) — see viimane käis ka meie tüdrukute kohta.

Etendustele järgnes ekskursioon värskelt renoveeritud Ugala teatrihoonesse, näidati nelja kasutuses olevat saali ja õpilaste lemmikkohti: rekvisiidi- ning kostüümiladu. Butafoorseid kalu lubati ka käega katsuda ning natuke kaaslasi hirmutada, aga mitte palju. Järgmisel päeval selgus, et osad õpilased kartsid pauku rohkem kui kalu.

Laupäeval toimusid töötoad: tuleohutus, katsete ohtlikkuse hindamine, kuidas käituda väga

madalate ja kuidas väga kõrgete temperatuuride korral. Õpilastest moodustati segarühmad, kes andsid teemakohase lühietenduse. Järgnes festivali lõpetamine, tunnustuse jagamine ning ühine kringlisdöömine. **SÜGi teadusteater pälvib tunnustuse imetlusväärseima teaduse ja teatri ühendamise eest ning tunnustuse parimale näiskollektiivile.**

Meie seiklused ei olnud sellega veel läbi, sest nagu alati ootas ees pikk kojuõit, mille käigus tuli arvestada praamiaegeadega. Elame infoajastul ning saime teada, et praam väljub 17.35 ning järgmine 18.45. Hakkasime sõitma ning Google Maps andis Virtsu jõudmise ajaks 17.36. Oli ülimalt põnev jälgida, kas liikluseeskirjadest kinni pidades on võimalik õigel ajal praamile jõuda. Tundus, et kogu elu sõltub sellest: me ei jäänud vaatama lendavat UFO-t ega nunnutama pimedas üle tee minevaid metskitsi. Jõudsime!

Festival täitis Emilia ja Brita sellise innuga (10 palli entusiasmiga skaalas), et nad lubasid hakata algklassidele teadusteatri etendusi andma. Kel tahtmist on, võtke minuga ühendust.

Arne Loorpuu

POISTEKOORIDE LAAGER KÄRLAL

10.-11. novembril toimus järjekordne maakonna nelja poistekoori laulu- ja spordilaager (eelmine oli aasta tagasi SÜGis)! Seekordseks laagerdamispaigaks oli Kärla.

Õpiti laule ja sporditi — nii on see alati olnud. Tore, et Krattidest oli osalejaid tervelt 22 poissi, puudus vaid üks. Laager lõppes piduliku isadepäeva kontserdiga Kärla uues rahvamajas. Saal oli rahvast täis ja vastuvõtt see.

Täna poisse toredate kontserdi eest, aga eriti õp. Riinat, kes poistega seekord laule õppis.

Mari Ausmees